

Skriftlig spørsmål fra Abid Raja (V) til miljø- og utviklingsministeren

Dokument nr. 15:8 (2009-2010)

Innlevert: 09.10.2009

Sendt: 12.10.2009

Besvart: 21.10.2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål

Abid Raja (V): Hvordan kan statsråden bidra til at den svært verneverdige storgården Nordli i Sørums kommunen ikke går tapt, og vil statsråden ta initiativ til midlertidig fredning for å verne eiendommen etter kulturminneloven eller alternativt nedlegge statlig dele- og byggeforbud etter plan- og bygningsloven for å fremme en statlig reguleringsplan til bevaring?

Begrunnelse

Storgården Nordli i Sørums kommunen fra 1790-tallet er etter Venstres mening en svært verneverdig bygning som nå står i fare for å bli revet og erstattet med en replika. Dette er en bygning som har stor nasjonalhistorisk verdi. Venstre viser til at det på Nordli i sin tid var sykehus hvor bla. en rekke krigsskadde norske soldater fikk medisinsk behandling etter å ha vært i krig mot Sverige for Norges uavhengighet i forkant av at Norge fikk sin egen grunnlov i 1814. 46 av disse patriotiske soldatene døde her etter fatale krigsskader i kamp for Norges uavhengighet. Bygningene har således en svært sentral historisk verdi av nasjonal karakter. Med tanke på at vi om få år (2014) feirer 200-års jubileum for Grunnloven og at det i kulturminnevernåret 2009 særlig påhviler et ansvar for å ta vare på bygninger av en slik nasjonalhistorisk verdi, er Venstre bekymret for at en riving av nevnte bygning vil være et dramatisk tilbakeslag for et allerede hardt presset kulturminnevern i Norge.

Venstres representant i kommunestyret i Sørums kommunen har vært svært kritisk til riving av bygget.

Fortidsminneforeningen i Oslo-Akershus har dessuten karakterisert en eventuell riving som ren kulturvandalisme.

Det hersker i tillegg tvil om den økonomiske kalkylen som legges til grunn for restaurering av eksisterende bygg da Sørums kommunen er kommet til at prisen vil være cirka 50 millioner mens Fortidsminneforeningen på sin side har innhentet motekspertise som kalkulerer med rundt 30 millioner.

Svar

Erik Solheim: Nordli gård i Sørums kommun ble revet 8. oktober som følge av vedtak i Sørums kommunestyre 7. oktober.

Eiendommen Nordli gård eies av Sørums kommun og ble brukt som barnehage. Bygningen har vært vurdert av Akershus fylkeskommune som ikke har motsatt seg riving, men påpekt overfor kommunen at gården har lokal og regional verdi. I brev av 4. juni 2009 besluttet Riksantikvaren å ikke anvende kulturminnelovens virkemidler ettersom Nordli gård ikke var vurdert til å være av nasjonal verdi.

Riksantikvaren henvendte seg 6. oktober 2009 til Sørums kommun og oppfordret kommunen å følge opp deres egen kulturminneplan hvor Nordli gård er vurdert til: ” ...ett av de spesielt viktige kulturminnene i Sørums kommun”.

Riksantikvaren og den regionale kulturminneforvaltningen har i denne saken signalisert hvilke verdier som kan gå tapt. Kommunen har et selvstendig miljøansvar, og er plan- og bygningsmyndighet. Plan- og bygningsloven er vår mest brukte lov for å sikre kulturhistoriske verdier. Kommunen har i tillegg ansvar for egne kulturminner.

Til tross for anbefalinger om å bruke de muligheter som ligger i Plan- og bygningsloven, valgte Sørums kommun å rive bygningen fra 1790. Det er beklagelig at verneverdige kulturminner på denne måten går tapt.